

et Tryk paa Administrationen og rette en Opfordring til det andet Thing om endelig en Gang at foretage en saadan Reform.

For det Tredie har jeg at indbringe Forslag til Lov om Statstilskud til Folkehøistolerne. Dette Forslag er i Teksten ganske enslydende med det Forslag, som det ærede Medlem for Thisted Amts Afd. Valgkreds (C. Ravn) og jeg indbragte i Fjor i Slutningen af Samlingen for at faae denne Tanke forbunden — efter vor Formening burde det være i to Lovforslag — med Forslaget om Landbohøistolen og Landbrugsstolerne. Mine ærede Medforslagsstillere og jeg have anset det for at være nyttigt for Tiden, at begge Tanker — for Resten blev noget Eignende antaget af det ærede Medlem for Aalborg Amts 1ste Valgkreds (Lutten) — blive sammenholdte med hinanden under den nu forestaaende Forhandling.

Det fjerde Forslag, jeg skal forelægge, er Forslag til Lov om de kommunale Valg. Det glædede mig forleden Dag at høre, at det ærede Medlem fra Aassens (Berntsen), som utvivlsomt i denne Sag udtalte Flertallets Tanker, sagde, at man havde en Slags Længsel efter det Forslag. Jeg tør altsaa vente, at dette Forslag ogsaa nu vil kunne blive gjort til Thingets Giendom ved positiv Afstemning. Det er indbragt i sit Grundindhold lige saadan som i de to foregaaende Aar. Det betyder lige Valgret til Borgerrepræsentationen, Byraadet, Pigningskommissionen i Kjøbstæderne, i Sogneraadet og Amtsraadet, det vil sige lige Betingelser, men jeg tror dog, at ingen af Forslagsstillerne er blind for, at der muligvis maa toges nogle nærmere Bestemmelser, for at der virkelig kan siges at være lige Valgret, thi en Skattepædægt og færrægne Bestemmelser i Kjøbenhavn kunne udelukke Folk fra Stat, som ikke ere udelukkede andet Steds, og da Staten sættes som Betingelse for Valgretten, bliver det ikke under almindelige Bestemmelser lige Valgret. Det Spørgsmaal mener jeg trænger til nærmere Drøftelse under Lovforslagets videre Behandling. Der er dernæst optaget en Bestemmelse om, at Kvinder, der betale Stat, altsaa Kvinder i en selvstændig Stilling, eller Kvinder, der ved Wgteskabskontrakt have Sørfornue, af hvilken de betale Stat, i kommunal Henseende ere lige valgeberettigede og valgbare med Mændene. Der er enkelte Punkter, der ere lidt ændrede, jeg skal blot nævne Spørgsmaalet om Valgtiden. Forslagsstillerne have ment, at de tidligere to Aars Forslag, der fastsatte Foretagelsen af Byraads-, Borgerrepræsentations- og Sogneraadsvalg til en

skjellige Meninger om, hvorvidt Søndagen maatte benyttes dertil eller ei, og at det var ufornødent at bringe det Stridsspørgsmaal ind. Forslagsstillerne have derfor i § 12 foreslaaet, at Valgene til disse Raad i mindre Kredse — ikke Amtsrådene, de foregaa kun sjældent og maa kunne foregaa til en hvilken som helst Tid paa Dagen, kun at Folk skulle kunne rejse bort om Aftenen — skulle begynde senest Kl. 5 Eftermiddag, og ikke maa sluttes før Kl. 8, og etheller saa længe, der derefter er Vælgere til Stede, der ville stemme. Man fastholder netop denne Tid for at Arbejderne kunne komme fra deres Arbejde og til Stede paa Valgstedet, idet man ibrigt har tilføjet den Bestemmelse, at Valgdagen er fra Kl. 5 Eftermiddag Fridag for samtlige Vælgere. Hvorvidt denne Tanke er tilstrækkelig nøiagtig udtrykt, om der skal nærmere Bestemmelser til for at gjøre andrekontraktmæssige Bestemmelser ugheldige, saa at Vælgere ere berettigede til at gaa til Valgtiden, skal jeg henstille til videre Behandling; men Tanken er klar nok. Hvor der f. Ex. er et Par Mil til Valgstedet — der kan jo være udstrakte Kommuner, hvor det er Tilfældet — kan det dog nok naaes paa en Tid som fra 5—8, og i Almindelighed vil der kun kunne være 1 Mils Vej, naar Valgstedet ligger midt i Kommunen. Ingen Vælger er udelukket. Arbeidsgiveren maa være forberedt paa, at hans Arbejdere eller Husmænd uden Hensyn til Fæstekontrakt eller Thendelov gaa Kl. 5 den Dag, da der foregaa kommunale Valg. De øvrige mindre betydelige Ændringer skal jeg ikke opholde mig ved. Jeg skal kun nævne Et. Der stod i det tidligere Lovforslag i Analogi med, hvad der hidtil er siet i Kjøbenhavn, at Vælgere kunne faae udelivet Stemmesedler før Valgdagen og udenfor Valgstedet. Det har man ikke troet var heldigt af flere Grunde, som jeg ikke nu nærmere skal komme ind paa. Derfor har man her foreslaaet, at Stemmesedler kun udeliveredes til de Vælgere, som personlig ere tilstede ved Valghandlingen og derom fremsætte Begjæring. Der kan ganske vist ogsaa da ske Misbrug, naar de bringe Sedlerne hjem andtids hen før den Tid. Jeg maa bemærke, at der med Hensyn maablig til Hovedspørgsmaalet her, nemlig Valgretten til de fleste af disse kommunale Bestyrelser, til Sogneraad og Amtsraad ikke er foregaaet nogen som helst Forandring siden 1855, altsaa i 35 Aar, uagtet man dengang erkjendte saa alle Sider, ogsaa fra Høire, der dengang var i Flertal, at det, der da skete, kun var et Skridt fremad, som man snart skulde gjøre større. Jeg skal tilføje, at Valgbarheden til disse forskjellige Raad, Byraad og